

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	7
TEŞEKKÜR	8
İÇİNDEKİLER	9

BİRİNCİ BÖLÜM

DOLANDIRICILIK VE BİRLİKTE İŞLENEN SAHTECİLİK SUÇLARI

A. GENEL OLARAK	18
B. SUÇUN YASAL UNSURLARI	18
1. HİLELİ DAVRANIŞLARLA BİR KİMSENİN ALDATILMASI (Hareket Unsuru).....	19
a. Hilenin Aldatmaya Elverişli Olması (Güçlendirilmiş Basit Yalan)	20
aa. Dolandırıcılık Suçunda Hile Unsuru Olarak Sahte Belgenin Kullanılması	40
aaa. Sahtecilik Suçları ve Yasal Unsurları.....	40
aab. Hile Unsuru Olarak Kullanılan Sahte Belgenin Aldatma Kabiliyeti ve Dolandırıcılık Suçuna Etkileri	58
bb. Malın Olduğuundan Fazla Abartılması.....	76
b. Hilenin Bilinmesi	77
c. Mağdurun Talebinin Ahlaka ve Kanuna Aykırı Olması.....	79
d. Suçun İhmali Davranişla İşlenmesi (Susma/Gizleme)	81
da. Failin Gerçeği Söyleme Yükümlülüğü	82
db. Hizmetten Karşılıksız Faydalanalması (Taksi-Konaklama-Yeme İçme).....	85
e. Hileli Hareketlerin Belirli Bir Kimseye Yöneltilmiş Olması	89
ea. İcra Hareketlerinin Başlaması-Suçun Oluşması	89
eb. Bünyesinde Hile Barındırmakla Beraber Dolandırıcılık Suçunu Oluşturmayan Eylemler	105
f. Hilenin Etkisiyle-Sonucunda Haksız Menfaatin Elde-Temin Edilmesi- İlliyet Bağı (Önceden Doğan Borç).....	117
g. Hileli Hareketlere İnanma-Aldanma	127
2. YARAR SAĞLAMA (Sonuç)	129
a. Yarar Kavramı (Suçun Konusu)	129
b. Yararın Hileye İstinaden Temin Edilmiş Olması	136
c. Yararın/Zararın Haksız Olması	140
d. Yararın Elde Edilmesi-Suçun Tamamlanması	141
da. Elde Edilen Yarar ile Uğranyan Zarar Arasında İlliyet Bağının Bulunması.....	141
db. Yararın Elde Edilmesi	146
e. Suçun Oluşması ve Tamamlanması (Hırsızlık ve Yağma Suçuna Dönüşme)	151

f.	Birden Fazla Kez Yarar Elde Etme (Zincirleme Suç-TCK m.43/1)	168
g.	Elde Edilen Yaranın İadesi/Tazmini-Etkin Pişmanlık.....	179
h.	Yaran Miktarının Cezaya Yansımaları-Adli Para Cezasının Hesaplanması	180
3.	YARAR SAĞLAYAN KİMSE (FAİL)	185
a.	Fail.....	185
b.	Kast (Manevi Unsur).....	192
c.	Hukuka Aykırılık Unsuru	194
4.	ALDATILAN KİMSE (SUÇUN MAĞDURU).....	194
a.	Gerçek Kişi Malik-Zilyet-Zilyet Yardımcısı Mağdur	195
b.	Suçtan Zarar Gören – Tüzel Kişiler	200
c.	Hilenin Belli Kişi ya da Kişi'lere Yöneltilmesi-Muhatabiyet	201
d.	Gerçek Kişiye Yöneltilmeyen Hile	202
e.	Mağdurun Algılama Yeteneği.....	209
f.	Hilenin Birden Fazla Mağdura Yöneltilmesi (Gerçek İçtima ve TCK m.43/2)	212
g.	Suçun Mağdurunun Belirli Yakinlıkta Akrabalar Olması	218
h.	Mağdur ve Suçtan Zarar Görenin Doğru Belirlenmesi ve Sonuçları	218
C.	BASIT DOLANDIRICILIK	220
1.	EVLENME VAADİYLE DOLANDIRICILIK	224
2.	ARAÇ ALMA-SATMA BAHANESİYLE DOLANDIRICILIK	226
a.	Araç Satın Alma Bahanesi ile Dolandırıcılık	226
b.	Araç Satma Bahanesiyle Dolandırıcılık	228
c.	Kiralama ve Deneme Sürüsü Bahanesiyle Dolandırıcılık	231
3.	ARACIN KİLOMETRESİNİN DÜŞÜRÜLMESİ SURETİYLE DOLANDIRICILIK	234
4.	HASARLI-AĞIR HASARLI-CHANGE ARACIN SATILMASI SURETİYLE DOLANDIRICILIK	244
a.	Hasarlı Aracın Satılması	244
b.	Ağır Hasarlı/Pert Kayıtlı Aracın Satılması.....	245
c.	Change Aracın Satılması	252
5.	SAHTE ALTIN, TARİHİ ESER ve DEĞERİ DÜŞÜK PARA BİRİMİ SATMAK SURETİYLE DOLANDIRICILIK.....	257
6.	İŞ BULMA VAADİYLE DOLANDIRICILIK	260
7.	BONO ve ÇEK VERMEK SURETİYLE DOLANDIRICILIK.....	262
8.	KARTOPU SÖZLEŞMELERİ	266
9.	PARA ÜSTÜ BAHANESİYLE DOLANDIRICILIK	268
10.	DİLENÇİLİK	272
11.	TAŞINMAZ DEVİRİ BAHANESİYLE DOLANDIRICILIK.....	273
12.	ŞİRKET SAHİBİNİN/YÖNETİCİLERİNİN/ÇALIŞANLARININ DOLANDIRICILIK EYLEMLERİ	275
a.	Şirketin Devrinden Sonra Şirket Aleyhine İcra Takibi Yapılması Suretiyle Dolandırıcılık	275
b.	Şirket Ortağının ve Müdürünün Dolandırıcılık Eylemleri	277
c.	Tacir veya Şirket Yöneticisi ya da Şirket Adına Hareket Eden Kimselerin Dolandırıcılık Eylemleri.....	281

D. SUÇUN NİTELİKLİ HALLERİ.....	285
1. DİNİ İNAÇ VE DUYGULARIN İSTİSMAR EDİLMESİ SURETİYLE DOLANDIRICILIK (TCK m. 158/1-a).....	288
2. KİŞİNİN İÇİNDE BULUNDUĞU TEHLİKELİ DURUM VEYA ZOR ŞARTLARDAN YARARLANMAK SURETİYLE DOLANDIRICILIK (TCK m. 158/1-b)	304
3. KİŞİNİN ALGILAMA YETENEĞİNİN ZAYIFLIĞINDAN YARARLANMAK SURETİYLE DOLANDIRICILIK (TCK m. 158/1-c)	313
4. KAMU KURUM ve KURULUŞLARININ, KAMU MESLEK KURULUŞLARININ, SİYASİ PARTİ, VAKIF veya DERNEK TÜZEL KİŞİLİKLERİNİN ARAÇ OLARAK KULLANILMASI SURETİYLE DOLANDIRICILIK (TCK m. 158/1-d)	331
a. Genel Olarak.....	331
b. Araç Olarak Kullanılan Kurum ve Kuruluşlar	332
ba. Kamu Kurum ve Kuruluşları.....	332
bb. Kamu Meslek Kuruluşları.....	334
bc. Siyasi Partiler	335
bd. Vakıf ve Dernekler	335
c. Maddi Varlıklarının Suçta Kullanılması	335
d. Maddi Varlıkların Hile Unsuru Olarak Kullanılması.....	339
da. Sahte Belge Niteliğindeki Maddi Varlıklar ve Aldatma Kabiliyetlerinin Dolandırıcılık Suçuna Etkileri	341
db. Belge Vasfında Olmayan Maddi Varlıklar (Evrap ve Yazilar)	349
e. Mağdurun İradesini Etkileme ve Suçun İşlenmesinin Kolaylaştırma	350
f. Maddi Varlıkların Kullanılması	353
g. Maddi Varlıklar	355
h. Uygulamada En Çok Karşılaşılan Haller	357
ha. Kimlik veya Sürücü Belgesinin Araç Olarak Kullanılması.....	357
hb. Trafik Teskil Belgesinin Araç Olarak Kullanılması.....	378
hc. İcra Müdürlüğünün Araç Olarak Kullanılması	381
hca. Sahte Bono, Sözleşme veya Borç Doğurucu Belgenin İcra Takibin Konulması	382
hcb. Hukuka Aykırı Ele Geçirilen Kâğıdın Veriliş Amacı Dışında Doldurularak İcra Takibine Konulması (Açıga Atılan İmzanın Kötüye Kullanılması (m.209/2) ve Bedelsiz Senedin Kullanılması (m.156)).....	393
hcc. Şirketin Devrinden Sonra Şirketi Borçlandıracı Belgelerin İcra Takibine Konulması	403
hd. Tapu Müdürlüğünün Araç Olarak Kullanılması.....	405
he. Diğer Haller.....	413
i. Genel Hükümler	418
5. KAMU KURUM VE KURULUŞLARI ZARARINA DOLANDIRICILIK (TCK m.158/1-e)	421
a. Tarımsal Destekten, Gelirden veya Primden Haksız Yararlanma	435
b. Fiilen Çalışılmadığı Halde Sigortalı Bildirim Yaparak Menfaat Temin Etme	444

c.	Sahte Reçete ile Yarar Sağlama	448
d.	Başkasına Ait veya Sahte Kimlikle ya da Kartla Sağlık Hizmetinden Yararlanma	462
e.	Haksız Nakil Harcırabı ve Görev Yolluğu Alma.....	470
f.	Eğitim Verilmemiş Halde Ücretini Alma-(Rehabilitasyon Merkezleri).....	474
g.	Haksız Aylık/Ucret/Gelir/Maaş Alma.....	479
h.	Vergi İstisnasından, İndiriminden ve Kurum Ödemesinden Haksız Yararlanma	488
6.	BİLİŞİM SİSTEMLERİNİN, BANKA VEYA KREDİ KURUMLARININ ARAÇ OLARAK KULLANILMASI SURETİYLE DOLANDIRICILIK (TCK m. 158/1-f).....	493
a.	Bilişim Sistemlerinin Araç Olarak Kullanılması Suretiyle Dolandırıcılık	495
aa.	Genel Olarak	498
ab.	Uygulanma Koşulları	502
aba.	Bilişim Sistemlerinin Araç Olarak Kullanıldığı Ortaya Konulması.....	502
abb.	Bilişim Sistemlerinin Aldatıcı ve Kolaylaştırıcı Etkisi	503
abba.	Dolaylı Aktarım	504
abbb.	Yüz Yüze Gelme	505
abbc.	Bilişim Sisteminin Kolaylaştırıcı Etkisinden Faydalanan Kasti.....	509
abbcac.	Failin Kasti	509
abbcbb.	Mağdurun Kullandığı Bilişim Sistemi (İlan/Hesap vb.)	511
ac.	Bilişim Sistemlerinin Araç Olarak Kullanılma Şekilleri	511
aca.	İnternet İlanı Üzerinden Gerçekleştirilen Eylemler	511
acaa.	Suçta Kullanılan Hatlara (GSM) Dair Araştırma.....	512
acab.	İnternet İlanına/Sitesine/Hesabına Dair Araştırma	517
acac.	Banka Hesabına Dair Araştırma	519
acad.	Kargoya/Teslimata Dair Araştırma.....	525
acae.	Suç Kasti.....	526
acb.	Aradaki Adam (MAN IN THE MIDDLE) Yöntemiyle Gerçekleştirilen Eylemler	528
acc.	Phishing/Oltalama/Yemleme Suretiyle Gerçekleştirilen Eylemler	534
acd.	Sahte ya da Hacklenmiş Hesap Üzerinden Gonderilen Mail ya da Mesajlar Yoluyla Gerçekleştirilen Eylemler.....	552
ace.	Kripto Paralar ve Takibi	554
ad.	Ortak Hükümler.....	556
ada.	Teşebbüs	557
adb.	İçtima	560
adc.	TCK m. 244/4 ve 142/2-e İlişkisi	563
add.	Zincirleme Suç (TCK m.43/1-2)	567
b.	Banka veya Kredi Kurumlarının Araç Olarak Kullanılması Suretiyle Dolandırıcılık	580

ba. Genel Olarak.....	580
bb. Banka Dekontunun Araç Olarak Kullanılması	593
bc. Çekin Araç Olarak Kullanılması	600
bca. Çekin Özellikleri	600
bcb. Çekin Aslı/Zorunlu Unsurları ve Sahtecilik.....	601
bcc. Aldatma Yeteneği ve Tespitı	605
bcd. Piyasaya Sürülmeyen Sahte Çekler.....	605
bce. Çekin Düzenlenmesi, Keşideci, Lehtar, Ciranta Kavramları	606
bcf. Gerçek Çekin Suçta Kullanılması.....	613
bcg. Çekteki Sahtecilik Şekilleri	615
bch. Çek Karşılığında Malın/Menfaatin Teslim Edilmesi-Önceden Doğan Borç	622
bci. Dolandırıcılık ve Sahtecilik Suçlarının Zarar Göreni-Katılma Hakkı.....	630
bcj. Delil Elde Etme ve Sübut.....	634
bck. Suç Kasti Bağlamında Ödemeden Men ve İmzaya İtiraz.....	650
bcl. Çekin Kredi Teminatı Olarak Bankaya Verilmesi.....	664
bcm. Karşılıksız Çekin İcra Takibine Konulması.....	667
bcn. İcra Hareketlerinin Başlaması-Hazırlık Hareketi-Teşebbüş.....	668
bco. Zincirleme Suç-İçtima	671
bcö. İştirak.....	680
7. BASIN VE YAYIN ARAÇLARININ SAĞLADIĞI KOLAYLIKTAN YARARLANMAK SURETİYLE DOLANDIRICILIK (TCK m. 158/1-g)	682
8. TACİR VEYA ŞİRKET YÖNETİCİSİ OLAN YA DA ŞİRKET ADINA HAREKET EDEN KİŞİLERİN TİCARİ FAALİYETLERİ SIRASINDA; KOOPERATİF YÖNETİCELERİNİN KOOPERATİFİN FAALİYETİ KAPSAMINDA DOLANDIRICILIK (TCK m. 158/1-h)	685
a. Suçun Yasal Unsurları	685
b. Fatura Ödeme Merkezleri	712
c. Şirket Yetkilisi ve Çalışanının Dolandırıcılık ve Güveni Kötüye Kullanma Eylemleri.....	713
9. SERBEST MESLEK SAHİBİ KİŞİLER TARAFINDAN MESLEKLERİNDEN DOLAYI KENDİLERİNE DUYGULAN GÜVENİN KÖTÜYE KULLANILMASI SURETİYLE DOLANDIRICILIK (TCK m. 158/1-i)	720
10. BANKA VEYA DİĞER KREDİ KURUMLARINCA TAHSİS EDİLMEMESİ GEREKEN BİR KREDİNİN AÇILMASINI SAĞLAMAK AMACIYLA DOLANDIRICILIK (TCK m. 158/1-j).....	728
a. Genel Olarak.....	728
b. Banka ve Kredi Kurumları (Suçun Mağduru)	728
c. Kredi (Suçun Konusu)	731
d. Banka veya Kredi Kurumuna Hilenin Yönetilmesi.....	733
da. Hile Olmadan da Kredinin Tahsis Edilecek Olması.....	737
db. Hilenin Denetim Olanağını Ortadan Kaldıracak Nitelikte Olması	739
dc. Kredinin Tahsisinden Sonra Hileye Başvurulması	746
e. Kredinin Tahsis Edilmesi (Menfaatin Temin Edilmesi-Zarar Koşulu)	748

f.	Birlikte İşlenen Sahtecilik Suçları	751
g.	Teşebbü�	758
h.	İçtima ve Zincirleme Suç.....	759
11.	SİGORTA BEDELİNİ ALMAK AMACIYLA DOLANDIRICILIK (TCK m. 158/1-k).....	771
12.	KİŞİNİN KENDİSİNİ KAMU GÖREVLİSİ VEYA BANKA, SİGORTA YA DA KREDİ KURUMLARININ ÇALIŞANI OLARAK TANITMASI VEYA BU KURUM VE KURULUŞLARLA İLİŞKİLYİ OLDUĞUNU SÖYLEMESİ SURETİYLE DOLANDIRICILIK (TCK m. 158/1-L).....	784
a.	Kamu Görevlisi, Bankacı, Sigortacı veya Kredi Kurumu Çalışanı Olarak Tanıtma	785
b.	Kamu Kurum ve Kuruluşları, Banka, Sigorta Şirketi ve Kredi Kurumlarıyla İlişkili Olduğunu Söyleme.....	791
c.	3D Secure Şifrenin Temini Suretiyle Menfaat Temin Etme	795
d.	İçtima ve Zincirleme Suç.....	805
13.	KAMU GÖREVLİLERİYLE İLİŞKİSİNİN OLDUĞUNDAN, ONLAR NEZDİNDE HATIRI SAYILDIĞINDAN BAHİSLÉ ve BELLİ BİR İŞİN GÖRDÜRÜLECEĞİ VAADİYLE DOLANDIRICILIK (TCK m.158/2).....	808
14.	SUÇUN ÜÇ VEYA DAHA FAZLA KİŞİ TARAFINDAN BİRLİKTE VEYA ÖRGÜT FAALİYETİ KAPSAMINDA İŞLENMESİ (m.158/3).....	810
a.	Suçun Üç veya Daha Fazla Kişi Tarafından İşlenmesi (m.158/3)	811
c.	Suçun Örgüt Faaliyeti Kapsamında İşlenmesi.....	817
15.	DOLANDIRICILIĞIN BİR HUKUKİ İLİŞKİYE DAYANAN ALACAĞI TAHSİL AMACIYLA İŞLENMESİ (TCK m.159)	818
E.	SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ ŞEKKİLLERİ	823
1.	TEŞEBBÜS	823
2.	İÇTİMA.....	838
a.	Birden Fazla Nitelikli Halin Birlikte Gerçekleşmesi	839
b.	Hırsızlık veya Yağma Suçuna Dönüşmesi.....	839
c.	Birlikte İşlenen Şantaj, Hakaret, Tehdit, Özel Hayatın Gizliliği ve Kişisel Verilerin Ele Geçirilmesi Suçları.....	847
d.	Banka/Kredi Kartının Köyüne Kullanılması ve 5464 Sayılı Yasanın 36. Maddesindeki Suçla İlişkisi - Kartın Köyüne Kullanıldığı İş Yerinin Konumu.....	850
3.	ZİNCİRLEME SUÇ.....	861
a.	Dolandırıcılık Suçunda Zincirleme Suç Hükümleri	861
b.	Belgede Sahtecilik Suçunda Zincirleme Suç Hükümleri.....	883
F.	CEZA.....	889
G.	ETKİN PİŞMANLIK	893
1.	Genel Olarak.....	894
2.	Uygulanma Şekli	894
3.	Uygulanma Koşulları.....	896
a.	Suçun Tamamlanmış Olması	896
b.	Failin Bizzat Pişmanlık Göstermesi	900
ba.	Genel Olarak	900

bc. Gönüllü Vazgeçmeden Ayrımı	900
bd. Pişmanlığın İradi Olması	901
be. Pişmanlığın Ortaya Konuluş Şekilleri	902
bf. İade veya Tazminin Fail ile Bağlantısı	905
c. İade veya Tazminin/Ödeminin Konusu ve Kapsamı.....	905
ca. İadenin Kapsamının Belirlenmesi	905
cb. Giderilebilecek Bir Zararın Bulunmaması	907
cc. İade Edilen Eşyanın İşlevini Yitirmiş Olması.....	907
cd. Zincirleme Suçlarda İade veya Tazminin Kapsamı.....	908
4. Uygulanması	909
H. KOVUŞTURMA USULÜ ve GÖREVLİ MAHKEME.....	919

İKİNCİ BÖLÜM

BEDELSİZ SENEDİ KULLANMA (M.156).....	923
--	------------

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

AÇIĞA İMZANIN KÖTÜYE KULLANILMASI (HUKUKA AYKIRI ELE GEÇİRİLEN KAĞIDIN VERİLİŞ AMACI DİŞİNDA DOLDURULARAK İCRA TAKİBİNE KONULMASI) (TCK M. 209/1-2).....	927
---	------------

DÖRDÜNCÜ

GÜVENİ KÖTÜYE KULLANMA SUÇU

A. GENEL OLARAK	943
B. SUÇUN YASAL UNSURLARI	945
1. “BAŞKASINA AİT OLUP DA” (SUÇUN MAĞDURU)	945
2. “MUHAFAZA ETMEK VEYA BELİRLİ BİR ŞEKİLDE KULLANMAK ÜZERE ZİLYEDLİĞİ KENDİSİNE DEVREDİLMİŞ”(Devredilme Şekli ve Amaci)	950
a. Muhofaza Etme	951
b. Belirli Şekilde Kullanma	953
c. Zilyetliğin Devredilmesi	955
ca. Zilyetliğin Devrinin ve Malın Tesliminin Kural Olarak Hukuken Korunan ve Geçerli Bir Sözleşmeye Dayanması.....	957
cb. Sözleşmeye İstinden Mülkiyetin Devredilmemiş Olması-Mülkiyeti Muhofaza Kaydıyla Yapılan Satışlar	959
cc. Zilyetliğin Tam ve Gerçek Anlamda Devredilmiş Olması	960
cca. Zilyetliğin Devredilmediği Haller.....	963
ccb. Zilyetliğin, Hile ve Desise Yoluyla Devrinin Sağlanması	973
ccc. Zilyetliğin Devrinin- Teslimin Kapsamı ve Suçun Konusu.....	980
ccd. Teslim Edilen Eşyaya Dair Zilyetliği Devretme Biliç ve İradesinin Bulunması	982
cce. Muhofaza ya da Belirli Bir Şekilde Kullanma Amacına Dayanmayan Teslim	983
3. “MAL ÜZERİNDE” (Suçun Konusun Mal).....	984
4. KENDİSİNİN ya da BAŞKASININ YARARINA (Suç Kasti).....	985

5.	“ZİLYETLİĞİN DEVRİ AMACI DİŞİNDA TASARRUFTA BULUNMA ve DEVİR OLGUSUNU İNKÂR ETME” (Hareket Unsuru)	989
a.	Zilyetliğin Devri Amacı Dışında Tasarrufta Bulunma	989
b.	Devir Olgusunu İnkâr Etme	998
6.	HUKUKA AYKIRILIK UNSURU (HAPİS HAKKI).....	1003
7.	İNKÂR EDEN VEYA TASARRUFTA BULUNAN KİŞİ (Suçun Faili)	1010
C.	NİTELİKLİ HALLER.....	1019
1.	MESLEK ve SANATIN İCRASI KAPSAMINDA TESLİM.....	1020
2.	TİCARİ AMAÇLA TESLİM	1025
3.	HİZMET İLİŞKİSİNE İSTİNADEN TESLİM	1030
4.	HANGİ NEDENDEN DOĞMUŞ OLURSA OLSUN, BAŞKASININ MALLARINI İDARE ETMEK YETKİSİNİN GEREĞİ OLARAK TEVDİ VE TESLİM	1062
5.	NİTELİKLİ HALLERE DAİR ORTAK VE GENEL HÜKÜMLER.....	1070
D.	SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ ŞEKİLLERİ	1077
1.	TEŞEBBÜS	1077
2.	İÇTİMA VE ZİNCİRLEME SUÇ.....	1078
3.	İŞTİRAK	1089
E.	CEZAYA ETKİ EDEN HALLER	1090
1.	ETKİN PİŞMANLIK	1090
2.	ŞAHSİ CEZASIZLIK ve İNDİRİM SEBEPLERİ	1091
3.	HAKSIZ TAHRİK	1092
F.	SORUŞTURMA VE KOVUŞTURMA USULÜ.....	1092
1.	ŞİKÂYET	1092
2.	UZLAŞMA.....	1096
3.	SERİ VE BASIT YARGILAMA USULÜ	1100
H.	CEZA.....	1102
i.	DAVA ZAMANAŞIMI	1102
	KAYNAKÇA	1103